

Christian Bason
er innovationschef i
MindLab.

Velfærdslaboratoriet Storbritannien

DEN BRITISKE premierminister David Cameron som punker. Det var trækplastret på The Economists forside for nylig. Budskabet bag den konservative leders hanekam var ikke til at tage fejl af, men for at aflive enhver tvivl havde redaktøren forsynet forsiden med overskriften "Radical Britain". Lederen slog fast, at vi måske er vidner til starten på den mest omfattende forandring af det britiske samfund siden Thatcher.

Og regeringsskiftet har vitterligt udløst en lavine af nytænkning. Livsstilsmagasinet Monocle har bedt en stribe førende kommentatorer udpege, hvordan Storbritanniens globale image kan rebrandes, National School for Government har vist, hvordan innovation kan blive en kernedisciplin i den offentlige sektor, og tænketanken Nesta har udgivet en analyse af, hvordan man radikalt kan effektivisere offentlige services.

Kilden til al denne kreative tænkning i den britiske samfundselite er en cocktail af økonomisk smalhals og en ny, ung regering med et frisk blik på den aktuelle samfundsmodel.

David Cameron og koalitionspartneren Nick Clegg lancerer deres ideer under overskriften The Big Society. Grundtanken er at involvere frivillige organisationer, lokalsamfundet og borgerne selv langt mere i den demokratiske proces og i den offentlige serviceleverance. Der er skabt et netværk af sociale innovatører for at give ideen liv, og fire pionérkommuner er udpeget til at høste erfaringer.

Social produktivitet

RSA 2020 Public Services Commis-

sion har formuleret de måske mest radikale bud på nytænkning af den britiske velfærdsmodel. Kommissionen udgøres af et stjernespækket hold af tænkere fra såvel den private som den offentlige sektor, og ledes af tidligere direktør for den britiske rigsrevision, Sir Andrew Foster. Den begyndte ganske vist sit arbejde, før den nye regering kom til magten, men har ikke været sen til at skrive sine forslag ind i Big Society-konteksten. Under overskriften "From social security to social productivity: a vision for 2020 Public Services" gør kommissionens seneste rapport radikalt op med fortiden på tre hovedområder:

KULTUR

- Borgerne skal ikke længere være passive modtagere af velfærdsydelser. Familier, lokalsamfund og virksomheder skal i stedet være det offentliges partnere, når det gælder om at skabe sociale resultater. Ud over at frisætte beslutningskompetence lokalt, indebærer partnerskabet, at borgerne skal kunne se, hvad de betaler til det offentlige, og hvad de får igen – via en personlig servicekonto.

MAGT

- Relationen mellem borgere og stat skal vendes på hovedet. Borgerne skal selv bestemme, hvordan de vil bruge penge på deres egen sundhed, pleje og uddannelse.

FINANSIERING

- Borgerne skal i langt højere grad opkræves betaling for serviceydelser, de selv nyder godt af.

Danmark har stafetten

Spørgsmålet er, hvad vi i Danmark kan lære af de mange britiske udspil? Har visionen om "Big Society" også relevans for os?

Danmark har en lang tradition for nyskabende sociale bevægelser. Højskolerne, andelsbevægelsen og de mange frivillige sportsklubber er blot nogle af dem. Vi har også taget skridt

Over den seneste generation er vi begyndt at forvente, at den offentlige sektor har løsningen på snart sagt, hvilket som helst problem vores samfund støder på.

til at give borgere og pårørende indflydelse i forældrebestyrelser, skolebestyrelser, pårønderråd, osv. Og private virksomheder som Falck har udviklet og løftet vigtige samfundsopgaver. Alligevel er vi over den seneste generation begyndt at forvente, at den offentlige sektor har løsningen på snart sagt, hvilket som helst problem vores samfund støder på. Som i England er den model ikke økonomisk bæredygtig på længere sigt.

Uanset om man synes om Big Society eller ej, rummer den en ambitiøs vision om et andet samfund. Har Danmark ikke brug for en tilsvarende vision, som bygger på vores egen historie og kultur, og som på samme vis kan give retning, kraft og substans til genopfindelsen af velfærdssamfundet? Hvem kan – og hvem tør – spille ud?